

» ψάλλοντα ὕμνους κατὰ χρόν ἐς τὰς πορείας των,  
» ὅταν ἰδῇς τὴν ἐξοχὴν στολισμένην μὲ σκιάδας καὶ  
» περιστύλια, ἀντὶ καλυθῶν ἀχυροσκεπάστων, πι-  
» στεύεις τότε ὅτι εὐρίσκεισαι εἰς χώραν μαγικὴν, εἰς  
» τὴν γῆν αὐτὴν τῶν Μακάρων... Θεωροῦμεναι ἀπὸ  
» μέρος ὑψηλόν, αἱ πεδιάδες τῆς φάλαγγος ὁμοιάζουν  
» στρατόπεδον μέγα, τοῦ ὁποῦ οὗ στρατὸς ἐκτελεῖ  
» διαφόρους ἐλιγμούς, ἕκαστος τῶν ὁποίων παρι-  
» στάνει ἓνα τῶν κλάδων τῆς γεωργικῆς ... Εἰς τὸ  
» κέντρον τῆς περιφερείας ταύτης, ὑφύεται μεγα-  
» λοπρεπῶς τὸ *palatseïon*, ἡ ὁ γενικὸς οἶκος,  
» κτλ. »

## Ο ΥΠΟΚΟΜΗΣ ΤΗΣ ΒΡΑΖΕΛΟΝΝΗΣ.

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΗΜΑ ΝΕΩΤΑΤΟΝ.

ΤΟΜΟΣ ΤΡΙΤΟΣ.

(Συνέχεια. Ἰδὲ φυλᾶδιον ΔΖ').

ΙΑ'.

ΔΙΗΓΗΣΙΣ.

Ἡ πονηρία τοῦ καρδινάλιου δὲν ἄφινεν εἰς τὸν πρέσβυν πολλὰ πράγματα νὰ εἰπῇ. Ἐν τούτοις, ἡ λέξις ἀποκατάστασις ἐπροξένησεν ἐντύπωσιν εἰς τὸν βασιλέα, ὅστις, ἀπεινόμενος πρὸς τὸν κόμητα, ἐπὶ τοῦ ὁποῦ εἶχε προσηλωμένους τοὺς ὀφθαλμούς αὐτοῦ ἐμβόηκεν, εἶπε·

— Κύριε, λέγε μου, σὲ παρακαλῶ, ποία εἶναι ἡ κατὰστασις τῶν πραγμάτων εἰς τὴν Ἀγγλίαν; Ἐρχεσαι ἀπ' ἐκεῖ. εἶσαι Γάλλος, καὶ τὰ παράστημα τὰ ὁποία βλέπω λάμποντα ἐπάνω σου ἀναγγέλλουν ἀνθρώπων ἄξιον καὶ διακεκριμένον συγχρόνως.

— Ὁ κύριος, εἶπεν ὁ καρδινάλιος στραφεὶς πρὸς τὴν βασιλομήτορα, εἶναι παλαιὸς ὑπηρετὴς τῆς ἡμετέρας Μεγαλειότητος, ὁ κύριος κόμης τῆς Φέρας.

Ἡ βασιλισσα Ἄννα ἡ Αὐστριακὴ δὲν εἶχε μνημονικόν, ὡς βασιλισσα τῆς ὁποίας ὁ βίος διήλθε μεταξὺ τρικυμιῶν καὶ γαλήνης. Ἐκύτταξε τὸν Μαζαρίνον, τοῦ ὁποῦ τὸ πονηρὸν μεϊδιάμα τῆς ὑπέσχετο μικράν τινα κακουργίαν, ἔπειτα ἐστρεψε τὸ βλέμμα πρὸς τὸν Ἀθῆνα, ὡς παρακαλοῦσα αὐτὸν νὰ ἐξηγηθῇ.

— Ὁ κύριος, ἠκολούθησεν ὁ καρδινάλιος, ἦτον εἰς τὸ τάγμα τῶν δορυφόρων Τρεβίλ, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ μακαρίτου βασιλέως ... Ὁ κύριος γνωρίζει ἐντελῶς τὴν Ἀγγλίαν, ὅπου ἔκαμε πολλὰ ταξείδια κατὰ διαφόρους καιροὺς· εἶναι ἄνθρωπος πολλὰ διακεκριμένος ἄξιας.

Αἱ λέξεις αὗται ἠντίκτοντο πράγματα, τῶν ὁποίων ἡ βασιλισσα Ἄννα ἐφοβέτο ν' ἀνακαλέσῃ τὴν ἐνθύμησιν. Ἀγγλία ἦτον τὸ μῖσός της πρὸς τὸν Ρίσε-λιώ, ὁ ἔως της πρὸς τὸν Βώκκινχαμ· δορυφόρος Τρεβίλ ἦτον ὅλη ἡ Ὀδύσεια τῶν θριάμβων οὔτινες εἶχαν προξενήσει παλμούς χαρᾶς εἰς τὴν καρδίαν τῆς

νέας γυναικὸς, καὶ τῶν κινδύνων ὅσοι ὀλίγον ἔλειπε νὰ ἐκρίζωσιν τὸν θρόνον τῆς νέας βασιλίσσης.

Αἱ λέξεις αὗται εἶχαν πολλὴν δύναμιν, διότι ἔκαμαν ἄφωνα καὶ προσεκτικὰ ὅλα τὰ βασιλικά πρόσωπα, τὰ ὁποία, μὲ αἰσθήματα πάντα διάφορα, ἄρχισαν ν' ἀναλύουν συγχρόνως τοὺς μυστηριώδεις ἐκείνους χρόνους, τοὺς ὁποίους οἱ μὲν νέοι δὲν εἶχαν ἰδεῖ, οἱ δὲ γέροντες ἐνόμιζαν διαπαντὸς λησμονημένους.

— Λέγε, κύριε, εἶπεν ὁ ΙΑ' Λουδοβίκος, ἐξελθὼν πρῶτος ἀπὸ τὴν ταραχὴν, τὰς ὑποψίας καὶ τὰς ἀναμνήσεις.

— Ναί, λέγε, ἐπρόσθεσεν ὁ Μαζαρίνος, ἀναλαβὼν ὅλην τὴν ἐνέργειαν καὶ φαιδρότητά του, μετὰ τὴν μικρὰν κακίαν τὴν ὁποίαν πρὸς τὴν βασιλίσσαν Ἄνναν ἔπραξε.

— Βασιλεῦ, εἶπεν ὁ κόμης, ἡ εἰμαρμένη ὅλη Καρόλου τοῦ Β' μετεβλήθη ὡς ἐκ θαύματος. Ὅτι οἱ ἄνθρωποι δὲν ἠμπόρεσαν νὰ πράξουν ἕως ἐκεῖ, ὁ Θεὸς ἀπεφάσισε νὰ τὸ τελειώσῃ.

Ὁ Μαζαρίνος ἐβόηξε, κινήσας ἐπὶ τῆς κλίνης του.

— Ὁ βασιλεὺς Κάρολος ὁ Β', ἠκολούθησεν ὁ ἄθως. ἐβόηκεν ἀπὸ τὴν Ἄγην, ὅχι πλέον ὡς φυγὰς, ἀλλ' ὡς κατακτητῆς, ἀλλ' ὡς βασιλεὺς κραταῖος, ὅστις, μετὰ πολυχρόνιον μακράν τοῦ βασιλείου του ταξείδιον, ἐπιστρέφει εὐλογοῦμενος καὶ ἀνευφημούμενος ἀπὸ τοὺς ὑπηκόους του.

— Μέγα θαῦμα τῷ ὄντι, εἶπεν ὁ Μαζαρίνος, διότι, ἂν αἱ εἰδήσεις ἦναι ἀληθιναί, ὁ βασιλεὺς Κάρολος ὁ Β', ὅστις ἐπανήλθεν εὐλογοῦμενος, ἔφυγεν ἄλλοτε τουφεκίζομενος.

Ὁ βασιλεὺς ἔμεινεν ἀπαθής.

Ὁ Φίλιππος, ὡς νεώτερος καὶ ζωηρότερος, δὲν ἠμπόρεσε νὰ μὴ γελάσῃ· ἐκολακεύθη δὲ διὰ τοῦτο ὁ Μαζαρίνος, ἐκλαβὼν ὡς ἔπαινον τῆς ἀσειότητός του τὸ γέλιον.

— Τῷ ὄντι, εἶπεν ὁ βασιλεὺς, θαῦμα ἔγεινεν· ἀλλ' ὁ Θεός, ὅστις θαυματουργεῖ ὑπὲρ τῶν βασιλέων, κύριε κόμη, μεταχειρίζεται ἐν τούτοις τὴν χεῖρα τῶν ἀνθρώπων πρὸς ἐπιτυχίαν τῶν βουλῶν του. Εἰς τοίους ἀνθρώπους ἰδίως χρεωστεῖ τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ ὁ βασιλεὺς Κάρολος;

— Καλὲ, διέκοψεν ὁ καρδινάλιος ἀδιαφορῶν ἂν προσέβαλλε τὴν φιλαυτίαν τοῦ βασιλέως, ἡ Μεγαλειότης σου δὲν γνωρίζεις ὅτι τὴν χρεωστεῖ εἰς τὸν κύριον Μώγκ;...

— Τὸ γνωρίζω βέβαια, ἐπανέλαθεν εὐτολμα ὁ βασιλεὺς Λουδοβίκος· ἐρωτῶ μολαταῦτα τὸν κύριον πρέσβυν, ποία τὰ αἷτια τῆς μεταβολῆς τοῦ κυρίου Μώγκ.

— Ἡ Μεγαλειότης σου ἐγγίξεις ὅπου πρέπει τὴν χορδὴν, ἀπεκρίθη ὁ ἄθως, διότι, χωρὶς τὸ θαῦμα περὶ τοῦ ὁποῦ ἐλαβὰ τὴν τιμὴν νὰ λαλήσω, ὁ κύριος Μώγκ ἔμεινεν ἴσως ἐχθρὸς ἀκατανίκητος διὰ τὸν βασιλέα Κάρολον. Ὁ Θεὸς ἠθέλησε νὰ ἐμβῇ εἰς τὴν κεφαλὴν ἀνθρώπου τινὸς ἰδέα παράδοξος, ἀποκότος καὶ εὐφυῆς, ἐνῷ ἰδέα ἄλλη ἀφοσιώσεως καὶ τόλμης ἐμβαίνειν εἰς ἄλλου πάλιν ἀνθρώπου κεφαλὴν. Ὁ συνδυασμὸς τῶν δύο ἰδεῶν τούτων ἔφερε τοιαύτην

μεταβολὴν εἰς τὴν θέσιν τοῦ κυρίου Μώγκ, ὥστε, ἐνῷ ἦτον ἐχθρὸς ἀδυσώπητος, ἐγένετο φίλος τοῦ ἐξορίστου βασιλέως.

— Ἰδοὺ, αὐτὰ τὰ περιστατικὰ ἤθελα νὰ μάθω, εἶπεν ὁ βασιλεὺς ... ποῖοι εἶναι οἱ δύο οὗτοι ἀνθρώποι;

— Δύω Γάλλοι, βασιλεῦ.

— Ἀληθινά; ἔχω εὐχαρίστησιν.

— Καὶ αἱ δύο ιδέαι; ἐφώναξεν ὁ Μαζαρίνος· εἶμαι περιεργότερος διὰ τὰς ιδέας, παρὰ διὰ τοὺς ἀνθρώπους, ἐγώ.

— Ναί, ἐμουρμούρισεν ὁ βασιλεὺς.

— Ἡ δευτέρα, ἡ ιδέα τῆς ἀφοσιώσεως, τῆς φρονήσεως ... ἡ ὀλιγώτερον σημαντικὴ, βασιλεῦ, ἦτον ἡ ἀνόρυξις ἐκατομμυρίου εἰς χρυσὰ νομίσματα, ταφέντος ἀπὸ τὸν βασιλέα Κάρολον εἰς Νιουκάστλε, καὶ ἡ διὰ τοῦ χρυσοῦ τούτου ἀγορὰ τῆς συμπράξεως τοῦ Μώγκ.

— ὦ! ὦ! εἶπεν ὁ Μαζαρίνος ἐμψυχωθεὶς ὅταν ἤκουσε τὴν λέξιν ἐκατομμύριον ... ἀλλ' εἰς Νιουκάστλε ἐστρατοπέδευεν αὐτὸς ὁ ἴδιος Μώγκ.

— Ναί, κύριε καρδινάλιε, καὶ ἰδοὺ διὰ τί ἐτόλμησα νὰ ὀνομάσω τὴν δευτέραν ιδέαν, ὅχι μόνον ιδέαν ἀφοσιώσεως, ἀλλὰ καὶ τόλμης. Ἐπρόκειτο λοιπὸν, ἂν ὁ κύριος Μώγκ ἀπεποιεῖτο τὴν προφορὰν τοῦ πρέσβεως, νὰ λάβῃ τοῦλάχιστον ὁ βασιλεὺς Κάρολος τὸ εἰς αὐτὸν ἀνῆκον ἐκατομμύριον, ζητούμενον ἀπὸ τὴν τιμὴν, ἂν ὅχι πλέον ἀπὸ τὴν νομιμοφροσύνην τοῦ στρατηγοῦ Μώγκ... Τοῦτο καὶ ἐγένετο, ἂν καὶ ὑπῆρχαν ὀλίγαι δυσκολίαι· ὁ στρατηγὸς ἐφάρθη τίμια, καὶ ἄρρησε τὸ χρυσίον.

— Νομίζω, εἶπεν ὁ βασιλεὺς δειλὸς καὶ σύννου, ὅτι ὁ βασιλεὺς Κάρολος ὁ Β' δὲν ἐγνώριζε τὴν ὑπαρξίν τοῦ ἐκατομμυρίου τούτου ὅταν διέτριβεν εἰς Παρίσιους.

— Ἐγὼ νομίζω, ἐπρόσθεσε πονηρῶς ὁ καρδινάλιος, ὅτι ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ βασιλεὺς τῆς Μεγάλης Βρεταννίας ἐγνώριζε τὴν ὑπαρξίν τοῦ ἐκατομμυρίου τούτου, ἀλλ' ἐπρότιμα δύω, ἀντὶ ἐνός, ἐκατομμύρια.

— Βασιλεῦ, ἀπεκρίθη ἐντόνως ὁ Ἄθως, ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ βασιλεὺς Κάρολος ὁ Β' εὗρέθη εἰς τὴν Γαλλίαν τόσον πτωχός, ὥστε δὲν εἶχε τ' ἀνταγκὰ χρήματα νὰ ἐμβῇ εἰς ταχυδρομικὴν ἀμείξαν· τόσον ἄμοιρος ἐπλίδων, ὥστε πολλὰ εἰς ἐσυλλογίσθη ν' ἀποθάνῃ. Τόσον δὲ ἡγνόει τὴν ὑπαρξίν τοῦ ἐκατομμυρίου τούτου εἰς Νιουκάστλε, ὥστε, ἂν ἔλειπεν εἰς τῶν εὐγενῶν, ὑπάρχους τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος, θεματοφύλαξ ἡθικὸς τοῦ ἐκατομμυρίου τούτου, ὅς τις ἐφάνερωσε τὸ μυστικὸν εἰς τὸν βασιλέα Κάρολον, ὁ βασιλεὺς οὗτος θὰ ἦτον δυστυχὴς καὶ ἐξόριστος μέχρι τῆς σήμερον.

— Ἀς ἐλθωμεν εἰς τὴν εὐφυῆ, παράδοξον καὶ ἀπόκοτον ιδέαν, διέκοψεν ὁ Μαζαρίνος, τοῦ ὁποίου ἡ ὀξύνοια προησθάνετο ἀποτυχίαν, ποῖα ἦτον αὐτῇ ἡ ιδέα;

— Ἰδοὺ ... ἐπειδὴ ὁ κύριος Μώγκ ἦτον τὸ μόνον ἐμπόδιον τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ ἐξορίστου βασιλέως, ὁ εἰς τῶν δύο Γάλλων ἐσοφίσθη ν' ἀφαιρέσῃ τὸ ἐμπόδιον.

— ὦ! ὦ! ἀλλ' εἶναι κακοῦργος ὁ Γάλλος αὐτός, εἶπεν ὁ Μαζαρίνος, καὶ ἡ ιδέα δὲν εἶναι τόσον εὐφυής, ὥστε νὰ μὴ στείλῃ εἰς τὴν ἀγχόνην τὸν αὐτουργόν της ἐπὶ τῆς πλατείας Γρέβ, δι' ἀποφάσεως τοῦ Συνεδρίου.

— Ἀπατᾶσαι, κύριε καρδινάλιε, εἶπε ξηρὰ ξηρὰ ὁ Ἄθως. Δὲν εἶπα ὅτι ὁ Γάλλος ἀπεφάσισε νὰ δολοφονήσῃ τὸν κύριον Μώγκ, ἀλλὰ ν' ἀφαιρέσῃ τὸ ἐμπόδιον. Αἱ λέξεις τῆς γαλλικῆς γλώσσης ἔχουν σημασίαν, τὴν ὁποίαν οἱ εὐγενεῖς τῆς Γαλλίας γνωρίζουν κάλλιστα. Ἐπειτα, ἦτον ὑπόθεσις πολέμου, καὶ ὁ ὑπηρετῶν τοὺς βασιλεῖς κατὰ τῶν ἐχθρῶν τῶν κριτῶν δὲν ἔχει τὸ Συνεδριον, ἀλλὰ τὸν Θεόν. Ὁ εὐγενὴς λοιπὸν Γάλλος ἐστοχάσθη νὰ ζωγήρῃ τὸ κύριον Μώγκ, καὶ ἐξετέλεσε τὸ σχέδιόν του.

Ὁ βασιλεὺς ἐνθουσιάζετο εἰς τὴν διήγησιν τῶν ὥραιων πράξεων.

Ὁ νέος ἀδελφὸς τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος ἐκτύπησε τὸν γρόνον του εἰς τὴν τράπεζαν, φωνάζων·

— Ἄ! ὥραϊον τῶ ὄντι!

— Ἐζώγηρε τὸν Μώγκ; εἶπεν ὁ βασιλεὺς· ἀλλ' ὁ Μώγκ ἦτον εἰς τὸ στρατόπεδόν του ...

— Καὶ ὁ εὐγενὴς ἐκεῖνος ἦτον μόνος, βασιλεῦ.

— Θαυμαστὸν πρᾶγμα! εἶπεν ὁ Φίλιππος.

— Τῶ ὄντι, θαυμαστὸν! ἐφώναξεν ὁ βασιλεὺς.

— Καλὰ! ἰδοὺ οἱ δύο μικροὶ λέοντες ἐλύθησαν, ἐμουρμούρισεν ὁ καρδινάλιος.

Καὶ μὲ πείσμα, τὸ ὁποῖον δὲν ἐφρόντισε νὰ κρύψῃ, εἶπε πρὸς τὸν Ἄθωνα·

— Ἀγνοῶ τὰ περιστατικὰ ταῦτα· ἐγγυᾶσαι τὴν ἀκρίβειαν αὐτῶν, κύριε;

— Χωρὶς κάμμιναν δυσκολίαν, κύριε καρδινάλιε, διότι εἶδα ὁ ἴδιος τὰ συμβάντα.

— Ὁ ἴδιος;

— Μάλιστα, ἐξοχώτατε.

Ὁ βασιλεὺς εἶχε πλησιάσει ἀκουσίως πρὸς τὸν κόμητα· ὁ δὲ δοῦξ τοῦ Ἀνζιού, στραφεὶς, ἐθλίβε τὸν Ἄθωνα ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος.

— Ἐπειτα, κύριε, ἔπειτα! ἐφώναξαν καὶ οἱ δύο συγχρόνως.

— Βασιλεῦ, ἀρῶ ὁ κύριος Μώγκ ἐζωγήθη ἀπὸ τὸν Γάλλον, ἐφάρθη ἐμπροσθεν τοῦ βασιλέως Καρόλου εἰς Ἄγην ... Ὁ βασιλεὺς ἀπέδωκε τὴν ἐλευθερίαν εἰς τὸν κύριον Μώγκ, καὶ ὁ στρατηγός, εὐγνωμονῶν, ἔδωκεν ἀντ' αὐτῆς εἰς τὸν Β' Κάρολον τὸν θρόνον τῆς Μεγάλης Βρεταννίας, διὰ τὸν ὁποῖον τόσοι γενναῖοι ἄνδρες ἀνωρελῶς ἐπολέμησαν.

Ὁ Φίλιππος ἐκτύπησεν ἐνθουσιῶν τὰς χεῖρας· ὁ δὲ Λουδοβίκος, σκεπτικώτερος, ἐστράφη πρὸς τὸν κόμητα τῆς Φέρας.

— Εἶναι ἀληθὴ, εἶπεν, ὅλα ταῦτα τὰ περιστατικά;

— Ὅλα ἀληθῆ, βασιλεῦ.

— Εἰς τῶν εὐγενῶν μου ἐγνώριζε τὸ μυστήριον τοῦτο τοῦ ἐκατομμυρίου καὶ τὸ ἐφύλαξε;

— Μάλιστα, βασιλεῦ.

— Τὸ ὄνομα τοῦ εὐγενοῦς τούτου;

— Εἶμαι ὁ δούλης σου, βασιλεῦ, εἶπεν ἀφελῶς ὁ Ἄθως.

Ψιθυρισμὸς θαυμασμοῦ ἐφούσκωσε τὴν καρδίαν

τοῦ Ἀθωνος, διότι ἠδύνατο νὰ ὑπερφηανευθῇ καὶ δι' ὀλιγώτερον. Ὁ Μαζαρίνος ὁ ἴδιος ἐσήλωσε τὰς χεῖρας εἰς τὴν σκέπην τῆς κλίνης του.

— Κύριε, εἶπεν ὁ βασιλεὺς, θὰ ζητήσω, θὰ προσπαθῶ νὰ εὔρω μέσον νὰ σ' ἀνταμείψω.

Ὁ Ἀθως ἐδείξε δυσαρέσκειαν.

— ὦ! ὅχι διὰ τὴν τιμιότητά σου· τοιαύτη ἀνταμοιβὴ ἤξεύρω ὅτι σὲ ταπεινώνει· ἀλλὰ σοῦ χρεωθῶ ἀμοιβῇ, διότι συνέπραξες εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ ἀδελφοῦ μου Καρόλου τοῦ Β'.

— Βέβαια, εἶπεν ὁ Μαζαρίνος.

— Ὁ θρίαμβος τῆς δικαίας ταύτης ὑποθέσεως εὐφραίνει ὅλον τὸν βασιλικὸν οἶκον τῆς Γαλλίας, εἶπεν ἡ βασίλισσα Ἄννα.

— Ἐξακολουθῶ, εἶπεν ὁ ΙΑ' Λουδοβίκος· εἶναι ἀληθινὸν ἐπίσης ὅτι εἰς μόνος ἄνθρωπος ἐμβῆκεν εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ Μῶυς καὶ τὸν ἐξώγησεν;

— Ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἶχε δέκα μόνον βοηθοὺς, κατωτέρου βαθμοῦ ἀνθρώπους.

— Τίποτε ἄλλο;

— Τίποτε ἄλλο.

— Καὶ ὀνομάζεται;

— Κύριος Ἀρτανιάν, ἄλλοτε ὑπολογαγὸς τῶν δορυφόρων τῆς Ἰμετέρας Μεγαλειότητος.

Ἡ βασίλισσα Ἄννα ἐκοκκίνισεν, ὁ Μαζαρίνος ἐντράπη καὶ ἐκιτρίνισεν, ὁ δὲ ΙΑ' Λουδοβίκος ἐσκυθρώπασε, καὶ σταγὼν ἰδρώτος ἔπεσεν ἀπὸ τὸ ὦχρόν του.

— Ὅποιοι ἄνθρωποι! ἐμουρμούρισε.

Καί, χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ, ἐτόξευσε κατὰ τοῦ ὑπουργοῦ βδέμμα τὸ ὅποιον θὰ τὸν ἐτρόμαξεν, ἂν ὁ Μαζαρίνος τὴν στιγμὴν ἐκείνην δὲν εἶχε κρύψει τὴν κεφαλὴν του ὑπὸ τὸ προσκέφαλον.

— Κύριε, ἐφώναξεν ὁ νέος δουξ τοῦ Ἀνζιού θέτων τὴν λευκὴν καὶ λεπτὴν ὡς γυναικίαν χεῖρά του εἰς τὸν βραχίονα τοῦ Ἀθωνος, εἰπὲ εἰς τὸν γενναῖον αὐτὸν ἄνδρα, σὲ παρακαλῶ, ὅτι ὁ Δεσπότης, ὁ ἀδελφὸς τοῦ βασιλέως, θὰ πῇ αὐρίον εἰς τὴν ὑγείαν του, ἐμπροσθεν ἑκατὸν τῶν καλχητέρων εὐγενῶν τῆς Γαλλίας.

Καί, ἅμα εἶπε τοὺς λόγους τούτους, αἰσθανθεὶς ὁ νεανίας ὅτι ὁ ἐνθουσιασμός του εἶχε χαλάσει τὴν συμμετρίαν ἑνὸς τῶν κεντητῶν μανικίων του, ἄρχισε νὰ τὸ διορθῇ μὲ μεγίστην ἐπιμέλειαν.

— Ἄς ὁμιλήσωμεν περὶ ὑποθέσεων, βασιλεῦ, διέκλινεν ὁ Μαζαρίνος, ὅστις καὶ κεντητὰ μανίκια δὲν εἶχε, καὶ ἀπὸ ἐνθουσιασμόν δὲν ἐκυριεύετο.

— Μάλιστα, κύριε, ἀπήντησεν ὁ ΙΑ' Λουδοβίκος... ἄρχισε τὴν διακοίνωσίν σου, κύριε κόμη, ἐπρόσθεσε στραφεὶς πρὸς τὸν Ἀθωνα.

Ὁ Ἀθως ἄρχισε τῷ ὄντι, καὶ ἐπρότεινεν ἐπισήμως τὴν χεῖρα τῆς λέδου Ἑβρίκέτας Στουάρτης εἰς τὸν νέον βασιλόπαιδα, ἀδελφόν τοῦ βασιλέως.

Ἡ συνδιαλέξις διήρκεσε μίαν ὥραν, καὶ μετὰ ταῦτα αἱ θύραι τοῦ κοιτῶνος ἀνοίχθησαν εἰς τοὺς αὐλικούς, ἀναλαβόντας τὰς θέσεις των, ὡς κάμνῃ διακοπὴ νὰ μὴ εἶχε συμβῇ δι' αὐτοὺς εἰς τὰ ἔργα τῆς ἐσπέρας ἐκείνης.

Ὁ Ἀθως εὐρέθη τότε πλησίον τοῦ Ραοῦλ, καὶ οὕτω πατὴρ καὶ υἱὸς ἠμπόρεσαν νὰ σφίγγουν τὰς χεῖράς των.

## ΙΕ'.

### ΕΔΩ Ο ΚΥΡΙΟΣ ΜΑΖΑΡΙΝΟΣ ΓΙΝΕΤΑΙ ΑΣΩΤΟΣ.

Ἐνῷ ὁ Μαζαρίνος ἐπάσχιζε νὰ συνέλθῃ ἀπὸ τὸν φόβον του, ὁ Ἀθως καὶ ὁ Ραοῦλ ἤσαν καιρὸν νὰ εἰποῦν ὀλίγας λέξεις, παραμερίσαντες εἰς μίαν τῶν γωνιῶν τοῦ κοιτῶνος.

— Ἥλθες λοιπὸν, Ραοῦλ, εἰς Παρίσιους; εἶπεν ὁ κόμης.

— Μάλιστα, κύριε, ἀφοῦ ἐπέστρεψεν ὁ κύριος Πρίγκιψ.

— Δὲν ἤμπορῶ νὰ συνομιλήσω μαζί σου εἰς τὸν τόπον τοῦτον, διότι μᾶς παρατηροῦν, ἀλλ' ἐπιστρέφω εὐθὺς εἰς τὴν οἰκίαν μου, καὶ σὲ περιμένω ἅμα σοῦ τὸ συγχωρήσῃ ἡ ὑπηρεσία σου.

Ὁ Ραοῦλ ἐπροσκύνησεν· ὁ κύριος Πρίγκιψ ἤρχετο κατ' εὐθείαν πρὸς αὐτοὺς.

Ὁ πρίγκιψ οὗτος εἶχε τὸ καθαρὸν καὶ βαθύ βλέμμα, τὸ διακρίνον τὰ ἀρπακτικὰ τῆς εὐγενεστέρης φυλῆς ὄρνεα· τὸ πρόσωπόν του αὐτὸ ἔφερε χαρακτῆρας πολλοὺς τῆς ὁμοιότητος ταύτης. Εἶναι γνωστὸν ὅτι ὁ πρίγκιψ τοῦ Κανδὲ εἶχε μύτην γερακωτὴν, ἐξερχομένην ὀξείαν καὶ σουβλερὰν ἀπὸ μέτωπον κλινὸν ἐλαφρὰ πρὸς τὰ μέσα, χαμηλὸν μᾶλλον παρὰ ὑψηλόν· τοῦτο δὲ, κατὰ τὸ λέγειν τῶν σκωπτικῶν τῆς αὐλῆς (ἀνθρώπων καὶ πρὸς τὴν μεγαλοφυίαν αὐτὴν ἀδυσωπήτων), ἀπετέλει ῥάμφος ἀετοῦ μᾶλλον, παρὰ μύτην ἀνθρωπίνην, εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ διαδόχου τῶν ἐνδόξων ἡγεμόνων τοῦ οἴκου τοῦ Κονδέ.

Τὸ διαπεραστικὸν τοῦτο βλέμμα, ἡ ἡγεμονικὴ αὐτῇ τῆς μορφῆς ὅλης ἔκφρασις ἐσύγχυε συνήθως ὅλους, εἰς ὅσους ὁ πρίγκιψ ἀπέυθυνε τὸν λόγον, πολὺ περισσότερον παρότι θὰ τοὺς ἐτρόμαξε τὸ μεγαλεῖον ἢ ἡ κανονικὴ ὠραιότης τοῦ νικητοῦ τοῦ Ροκρουά. Ἐπειτα, τὸ πῦρ ἀνέβαινε τόσον εὐκόλα εἰς τὰ πετακτὰ του ὄμματα, ὥστε ἡ παραμικρὰ θερμότης τοῦ κυρίου Πρίγκιπος ὁμοίαζεν ὀργήν. Ἐξαιτίας τοῦ βαθμοῦ του, ὅλοι εἰς τὴν αὐλὴν ἐτέθοντο τὸν κύριον Πρίγκιπα, καὶ εἰς πολλοὺς μάλιστα, τὸν ἀνθρωπὸν μόνον βλέποντας, τὸ σέβας ἔφθανεν ἕως τὸν φόβον.

Λουδοβίκος λοιπὸν ὁ Κονδὲ ἐπροχώρησε πρὸς τὸν κόμητα τῆς Φέρας καὶ τὸν Ραοῦλ, μὲ τὸν φανερόν σκοπὸν νὰ τὸν χαιρετήσῃ ὁ εἰς, καὶ ν' ἀπευθύνῃ αὐτὸς τὸν λόγον πρὸς τὸν ἄλλον.

Κάνεις δὲν ἐχαίρετα μὲ πλειοτέραν ἐπιφυλακτικὴν χάριν παρὰ τὸν κόμητα τῆς Φέρας. Δὲν ἐκαταδέχετο νὰ μεταχειρισθῇ εἰς τὸ προσκύνημά του τὰς διαφόρους ἐκείνας βαρὰς, τὰς ὁποίας ὁ αὐλικὸς δαυεῖται ἀπὸ ἓν καὶ μόνον χρώμα, τὴν φιλαρέσκειαν. Ὁ Ἀθως ἐγνώριζε τὴν προσωπικὴν του ἀξίαν, καὶ ἐχαίρετα τὸν ἡγεμόνα ὡς ἀνθρωπὸν, μετριάζων, διὰ συμπαθητικοῦ τινος ἀπεκράδου κινήματος, ὅτι προσβλητικὸν εἰς τὸν ὑψίστον τοῦ χαιρετωμένου βαθμὸν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ τὸ ἀκαμπτον τοῦ ἥθους του.

Ὁ πρίγκιψ ἠτοιμάζετο νὰ λαλήσῃ πρὸς τὸν Ραοῦλ· ὁ Ἀθως τὸν ἐπρόλαθεν.

— Ἄν ὁ κύριος ὑποκόμης τῆς Βραζελόννης, εἶπε,

δὲν ἦτον εἰς τῶν ταπεινῶν ὑπηρετῶν τῇ; Ὑψηλό-  
τητός σου, θά τὸν παρεκάλουν νὰ προσφέρῃ τ'ὄνομά  
μου ἔμπροσθέν σου ... κύριε Πρίγκιψ.

— ἔχω τὴν τιμὴν νὰ λαλῶ μὲ τὸν κύριον κόμητα  
τῆς Φέρας, εἶπεν εὐθὺς ὁ πρίγκιψ τοῦ Κονδέ.

— Τὸν προστάτην μου, ἐπρόσθεσεν ὁ Ραοὺλ κο-  
κινίζων.

— Ἕνα τῶν τιμιωτέρων ἀνδρῶν τοῦ βασιλείου,  
ἠκολούθησεν ὁ πρίγκιψ ἕνα τῶν πρώτων εὐγενῶν  
τῆς Γαλλίας, περὶ τοῦ ὁποίου ἤκουσα νὰ λέγονται  
τόσα ἐγκώμια, ὥστε πολλὰκις ἐπεθύμουν νὰ τὸν  
συγκρατηθῶμαι μεταξύ τῶν φίλων μου.

— Τιμὴ, τῆς ὁποίας δὲν θὰ ἤμουν δι' ἄλλο τι  
ἄξιος, Ὑψηλότατε, ἐπανελάθεν ὁ Ἄθως, εἰμὴ διὰ τὴν  
ἀφροσύνην καὶ τὸν θαυμασμόν μου πρὸς τὴν ἡμετέ-  
ραν Ὑψηλότητα.

— Ὁ κύριος Βραζελόνης, εἶπεν ὁ πρίγκιψ, εἶναι  
καλὸς ἀξιωματικός, ὅστις φαίνεται ὅτι ἐσπούδασεν  
εἰς καλὸν σχολεῖον. Ἄ! κύριε κόμη, εἰς τὸν καιρόν  
σου οἱ στρατηγοὶ εἶχαν στρατιώτας ...

— Ἀλήθεια, Ὑψηλότατε, ἀλλὰ σήμερον, οἱ στρα-  
τιῶται ἔχουν στρατηγούς.

Τὸ φιλοφρόνημα τοῦτο, τοῦ ὁποίου ἐκαλύπτετο  
τόσον ἡ κολακεία, ὑπερέπλησε χαρὰς ἄνδρα ὅστις,  
θεωρούμενος ἀπὸ τὴν Εὐρώπην ὅλην ὡς ἥρωας, ἐφαί-  
νετο καταχορτασμένος ἀπὸ ἐγκώμια.

— Μοὺ κακοφαίνεται πολὺ, ἀπεκρίθη ὁ πρίγκιψ,  
ὅτι ἐπαραίτησες τὴν ὑπηρεσίαν, κύριε κόμη! διότι,  
μετ' ὀλίγον, πρέπει ὁ βασιλεὺς νὰ ἐνασχοληθῇ εἰς  
πόλεμον μὲ τὴν Ὀλλανδίαν, ἢ εἰς πόλεμον μὲ τὴν  
Ἀγγλίαν, καὶ αἱ περιστάσεις δὲν θὰ λείψουν εἰς  
ἄνδρα καθὼς τὴν Εὐγενίαν σου, ὅστις γνωρίζεις τὴν  
Μεγάλην Βρετανίαν ὡς τὴν Γαλλίαν αὐτήν.

— Νομίζω πῶς δύναμαι νὰ σὲ βεβαιώσω, Ὑψη-  
λότατε, ὅτι ἔκκαμα φρόνιμα νὰ παραιτήσω τὴν ὑπη-  
ρεσίαν, εἶπεν ὁ Ἄθως χαμογελῶν. Ἡ Γαλλία καὶ ἡ  
Μεγάλη Βρετανία θὰ ζήσουν εἰς τὸ ἐξῆς ὡς ἀδελφαί,  
ἂν πρέπη νὰ πιστεύσω τὰ προαισθήματά μου.

— Τὰ προαισθήματά σου;

— Ἰδοὺ, Ὑψηλότατε, ἄκουσε τί λέγεται σιγαλὰ  
εἰς τὴν τράπεζαν τοῦ κυρίου καρδινάλιου.

— Εἰς τὸ παιγνίδιον;

— Εἰς τὸ παιγνίδιον ... ναι, Ὑψηλότατε.

Ὁ καρδινάλιος εἶχε τῷ ὄντι ἀνασηκωθῇ εἰς τὸν  
ἀγκῶνά του, νεύσας πρὸς τὸν νέον ἀδελφόν τοῦ βα-  
σιλείου νὰ πλησιάσῃ, καὶ ἐπλησίασεν.

— Ὑψηλότατε, εἶπεν ὁ καρδινάλιος, εἰπέ, παρα-  
καλῶ, νὰ σηκώσουν αὐτὰ τὰ φλωρία.

Καὶ ἔδειχνε τὰ κίτρινα καὶ λαμπρὰ νομίσματα,  
τὰ ὁποῖα ὁ κόμης τοῦ Γαίς εἶχε σωρεύσει ὀλίγον  
κατ' ὀλίγον ἔμπροσθέν του, χάρις εἰς τὴν καλὴν του  
τύχην.

— Ἐδικά μου! ἐφώναξεν ὁ δούξ τοῦ Ἀνζιού.

— Αἱ πενήντα αὐταὶ χιλιάδες φλωριῶν; ναι,  
Ὑψηλότατε, εἶναι ἐδικά σου.

— Μοὺ τὰ χαρίζεις;

— Ἐπαίξα εἰς τὴν τύχην σου, Ὑψηλότατε, ἐπανε-  
λάθεν ὁ καρδινάλιος ἀδυνατίζων ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ὡς  
ὁ ἀγὼν ἐκεῖνος τῆς δωρησεως τῶν χρημάτων νὰ εἶχεν  
ἐξαντλήσει ὅλας τὰς φυσικὰς ἢ ἠθικὰς δυνάμεις του.

— ὦ! Θεέ μου, ἐμουρμούρισεν ὁ Φίλιππος ἐξω-  
φρενῶν σχεδὸν ἀπὸ τὴν χαράν του, τί εὐτυχὴς  
ἡμέρα!

Καὶ ὁ ἴδιος αὐτὸς, σχηματίσας τὰ δάκτυλά του ὡς  
δικράνιον, ἔχωσε μέρος τοῦ σωροῦ εἰς τοὺς κόλπους  
του καὶ τοὺς ἐγέμισεν ... Ἐν τούτοις, περισσότερον  
ἀπὸ τὸ τρίτον ἔμενεν ἀκόμη εἰς τὴν τράπεζαν.

— Ἰππότα, εἶπεν ὁ Φίλιππος πρὸς τὸν εὐνοού-  
μενόν του ἱππότην τῆς Λορράνης, ἔλα.

Ὁ εὐνοούμενος ἔδραμε.

— Φύλαξε τὰ λοιπὰ, εἶπεν ὁ βασιλόπαις.

Τὴν παράδοξον ταύτην σκηνὴν ἐξέλαβαν ὅλοι οἱ  
περιστώτες ὡς κατανυκτικὴν ἐορτὴν οἰκογενείας·  
διότι ὁ καρδινάλιος ἐφέρετο ὡς πατὴρ πρὸς τοὺς  
βασιλόπαιδας τῆς Γαλλίας, καὶ οἱ δύο εἶχαν μεγα-  
λῶσει ὑπὸ τὰς πτέρυγας του. Κάνεις λοιπὸν δὲν  
ἀπέδωκεν εἰς ἀγερωχίαν, ἢ εἰς αὐθάδειαν μάλιστα,  
καθὼς θ' ἀπεδίδετο σήμερον, τὴν ἐλευθερίότητα ταύτην  
τοῦ πρωθυπουργοῦ.

Οἱ αὐλικοὶ ἐζήλευσαν μόνον... Ὁ βασιλεὺς ἀπέ-  
στρεψε τὴν κεφαλὴν.

— Ποτὲ δὲν εἶχα τόσα χρήματα, εἶπε περιχαρὴς  
ὁ νέος βασιλόπαις, διερχόμενος τὸν κοιτῶνα μὲ τὸν  
φίλον του, καὶ καταβαίνων νὰ εὕρῃ τὴν ἁμαξάν του.  
Ὅχι, ποτὲ ... πόσον βαρέα εἶναι, ἑκατὸν πενήντα  
χιλιάδες σκούδων!

— Ἀλλὰ διατί ὁ κύριος καρδινάλιος δίδει ὅλα  
αὐτὰ τὰ χρήματα διαμιάς; ἠρώτησε σιγαλὰ ὁ πρίν-  
κιψ τὸν κόμητα τῆς Φέρας. Εἶναι λοιπὸν βαρέως  
ἀσθενής, ὁ φίλτατος καρδινάλιος;

— Ναι, Ὑψηλότατε, βαρέως ἀσθενὴς ἀναμφιβόλως·  
ἔχει δὲ καὶ κακὴν ὄψιν, καθὼς καὶ ἡ Ὑψηλότης σου  
ὁ ἴδιος ἡμπορεῖς νὰ παρατηρήσης.

— Βέβαια ... Καλὲ θ' ἀποθάνῃ ... Ἐκατὸν πε-  
νήντα χιλιάδες σκούδων! ... ὦ! ἀπίστευτον τῇ ἀλη-  
θείᾳ! Λέγε, κόμη, διατί; Εὕρε τὸν λόγον.

— Ὑψηλότατε, ἔχε ὑπομονὴν, σὲ παρακαλῶ·  
ἰδοὺ ὁ κύριος δούξ τοῦ Ἀνζιού ἐρχεται πρὸς τὰ ἐδῶ,  
συνομιλῶν μὲ τὸν ἱππότην τῆς Λορράνης. Πρά-  
ξουν δὲ εἶναι νὰ μ' ἀπαλλάξουν ἀπὸ τὸν κόπον τοῦ  
νὰ φανῶ ἀθυρόστομος. Ἄκουσέ τους ...

Καὶ τῷ ὄντι, ὁ ἱππότης ἔλεγε σιγαλὰ πρὸς τὸν  
βασιλόπαιδα·

— Ὑψηλότατε, δὲν εἶναι φυσικὸν νὰ σοὺ δώσῃ  
τόσα χρήματα ὁ κύριος Μαζαρίνος. — Πρόσεχε, θὰ  
σοὺ πέσουν, Ὑψηλότατε. — Τί ζητεῖ ἀπὸ τὴν Ὑψηλό-  
τητά σου ὁ κύριος καρδινάλιος, καὶ φαίνεται τόσον  
γενναῖος;

— Δὲν σοὺ ἔλεγα; ἐμουρμούρισεν ὁ Ἄθως εἰς τὸ  
αὐτίον τοῦ πρίγκιπος ... ἰδοὺ ἴσως ἡ ἀπόκρισις εἰς  
τὴν ἐρώτησίν σου.

— Λέγε δὲ, Ὑψηλότατε, ἐπανελάθεν ἀνυπομόνως  
ὁ ἱππότης, ὅστις, ζυγίζων τοὺς κόλπους του, ὑπό-  
πτευεν ὅτι τοῦ ἔλαχαν εἰς τὸ μεριδίον του ὀλι-  
γώτερα.

— Φίλτατέ μου ἱππότα, προγαμιαία δωρεά.

— Πῶς, προγαμιαία δωρεά!

— Αἱ! ναι, νυμφευομαι! ἐπανελάθεν ὁ δούξ τοῦ  
Ἀνζιού, χωρὶς νὰ καταλάβῃ ὅτι ἐδίδαναι τὴν σιγ-



μὴν ἐκείνην ἔμπροσθεν τοῦ κυρίου Πρίγκιπος καὶ τοῦ Ἀθωνος, οἵτινες καὶ οἱ δύο βαθέως τὸν ἐπροσκύνησαν.

Ὁ ἱππότης ἐτόξευσε κατὰ τοῦ βασιλοπαίδος βλέμμα τόσον ἀλλόκοτον, τόσον πλήρες μίσους, ὥστε ὁ κόμης τῆς φέρας ἔμεινε ἐμβρόντητος.

— Σὺ! νυμφεύεσαι! ἀπεκρίθη· ὦ! εἶναι ἀδύνατον ... Ὁ κάμης αὐτὴν τὴν τρέλλαν!

— Πᾶ! δὲν τὴν κάμω ἐγὼ· με κάμουν νὰ τὴν κάμω, ἐπανελάθειν ὁ δοῦξ τοῦ Ἀνζιοῦ ... πλὴν ἔλα γλήγορα, πηγαίνωμεν νὰ ἐξοδεύσωμεν τὰ χρήματά μας.

Καί, ταῦτα λέγων, ἀνεχώρησε μετὰ τὸν σύντροφόν του γελῶν καὶ συνομιλῶν, ἐνῷ τὰ μέτωπα ὅλα ἔσкупταν εἰς τὴν διάβασίν του.

Τότε, ὁ κύριος Πρίγκιψ εἶπε σιγαλὰ πρὸς τὸν Ἀθωνα·

— Ἰδοὺ λοιπὸν τὸ μυστήριον;

— Δὲν σοῦ τὸ εἶπα ἐγὼ, Ὑψηλότατε.

— Νυμφεύεται τὴν ἀδελφὴν τοῦ Β' Καρόλου;

— Νομίζω ναί.

Ὁ πρίγκιψ ἐσυλλογίσθη ὀλίγον, καὶ τὸ βλέμμα του ἐσπινθηροβόλησε.

— Πηγαίνωμεν, εἶπε βροχδέως ὡς λαλῶν πρὸς τὸν ἑαυτὸν του, ἰδοὺ καὶ πάλιν θὰ κοιμάσσωμεν τὸ ξίφος... διὰ πολὺν καιρὸν! καὶ ἀνεστέναι.

Τί ἐσήμαινεν ὁ στεναγμὸς ἐκεῖνος, πόσῃ φιλοδοξίᾳ κοφῶς ἀποπνιγομένην, πόσας ἐλπίδας ματαιωθείσας περιεῖχεν, ὁ Ἄθως μόνος τὸ ἐμάντευσε, διότι μόνος αὐτὸς εἶχε ἀκούσει τὸν στεναγμὸν.

Μετ' ὀλίγον ὁ πρίγκιψ, ἀποχαιρετήσας, ἀνεχώρησεν ὁ βασιλεὺς ἀνεχώρει.

Ὁ Ἄθως, νεύσας πρὸς τὸν ὑπακόμῃτα τῆς Βραζελόνης, ἀνενέωσε τὴν ὁποίαν τοῦ εἶχε κάμει εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς σκηνῆς ταύτης πρόσκλησιν.

Ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ὁ κοιτὼν ἔγεινεν ἔρημος, καὶ ὁ Μαζαρίνος ἔμεινε μόνος, κυριευόμενος ἀπὸ τοὺς πόνους του, τοὺς ὁποίους πλέον δὲν ἔκρυπτε.

— Βερνουῖνε! Βερνουῖνε! ἐφώναζε μετὰ διακεκομμένην φωνήν.

— Τί ὀρίζεις, Ἐξοχώτατε;

— Τὸν Γκενώ ... ἄς φωνάζουν τὸν Γκενώ, εἶπεν ὁ καρδινάλιος· μοῦ φαίνεται ὅτι θ' ἀποθάνω.

Ὁ Βερνουῖνος, ἔξω φρενῶν, ἔδραμεν εἰς τὸν προθάλαμον νὰ δώσῃ τὴν διαταγὴν· ὁ δὲ ἱππεὺς, ὅστις ἔδραμε νὰ προσκαλέσῃ τὸν ἱατρὸν, ἐσκόρπωσε τὴν ἁμαξάν τοῦ βασιλέως εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ Ἀγίου Ὁνωράτου.

## Γ.

### ΓΚΕΝΩ.

Ἡ διαταγὴ τοῦ καρδινάλιου ἦτον κατεπεφύγασα· ὅθεν ὁ Γκενὼ ἦλθεν ἀμέσως.

Ἐλθὼν, ᾔρε τὸν ἀσθενῆ του κατὰ κράτος εἰς τὴν κλίνην, μετὰ τὰ σκέλη φουστωμένα καὶ πελιδνὰ, καὶ τὸν στόμαχον καταπιεσμένον· διότι εἶχε προσβληθῇ σφοδρῶς ἀπὸ τὴν ἀθρίτην, καὶ σκληροὶ μὲν ἦσαν οἱ πόνοι του, ἔπασχε δὲ καὶ ἀνυπομόνως, ὡς ἄνθρωπος ὅστις δὲν εἶχε τὴν ἐξίν των ἀντιστάσεων. Ἄμα ἰδὼν τὸν Γκενὼ, ἐφώναζεν·

(Φυλλάδιον 38, τόμ. Β')

— Ἄ! ἐσώθην.

Ὁ Γκενὼ ἦτον ἄνθρωπος σοφώτατος καὶ φρονιμώτατος, καὶ δὲν εἶχε ἀνάγκη ἀπὸ τὴν κριτικὴν τοῦ Βουαλὼ ὥστε νὰ λάβῃ ὑπόληψιν. Ὅταν εὗρίσκετο ἔμπροσθεν τῆς νόσου, καὶ βασιλέως πρόσωπον ἂν ἔφερε, τὴν ἐμεταχειρίζετο αὐστηρότατα. Δὲν ἀπεκρίθη λοιπὸν εἰς τὸν Μαζαρίνον, καθὼς ὁ ὑπουργὸς ἐπερίμενεν· Ἦλθεν ὁ ἱατρός, ἔφυγεν ἡ ἀσθένεια.

Ἀπ' ἐναντίας, ἐξετάζων τὸν ἀσθενῆ μετὰ πρόσωπον πολλὰ σοδαρόν·

— ὦ! ὦ! εἶπε.

— Τί, Γκενὼ; τί; ... Τί βλέμμα εἶναι αὐτό!

— Εἶναι βλέμμα μετὰ τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἰδῷ τὴν ἀσθένειάν σου, Ἐξοχώτατε, καὶ ἀσθένειαν πολλὴ ἐπικινδύνουν.

— Τὴν ἀθρίτην ... ὦ! ναί, τὴν ἀθρίτην.

— Μετὰ περιπλοκὴν ἄλλων νόσων, Ἐξοχώτατε.

Ὁ Μαζαρίνος ἀνεσηκώθη εἰς τὸν ἀγκωνά του, καὶ, ἐρωτῶν τὸν ἱατρὸν μετὰ τὸ βλέμμα, μετὰ τὰ κινήματα, εἶπε·

— Καλὲ τί μοῦ λέγεις! Εἶμαι περισσότερον ἀσθενὴς παρότι νομίζω ὁ ἴδιος;

— Ἐξοχώτατε, εἶπεν ὁ Γκενὼ καθήμενος πλησίον τῆς κλίνης, ἡ Ἐξοχότης Σου εἰργάσθη πολλὴ εἰς τὴν ζωὴν σου, ἡ Ἐξοχότης Σου ὑπέφερες πολὺ.

— Ἀλλὰ δὲν εἶμαι γέρον, νομίζω ... Ὁ μακαρίτης Ρισελιὼ δεκαεπτὰ μῆνας ἦτον νεώτερός μου ὅταν ἀπέθανε, καὶ ἀπέθανεν ἀπὸ νόσον θανατηφόρον. Εἶμαι νέος, Γκενὼ, σοχάσου το, μόλις εἶμαι πενήντα δύο ἐτῶν.

— ὦ! Ἐξοχώτατε, εἶσαι πολὺ μεγαλήτερος ... Ὅσον διήρκεσεν ἡ Σφενδόνη.

— Διὰ τί, Γκενὼ, μ' ἐρωτᾷς αὐτό;

— Θέλω νὰ κάμω ὑπολογισμὸν ἱατρικόν, Ἐξοχώτατε.

— Ἐπάνω κάτω δέκα ἔτη ... δυνατὴ καὶ ἀδύνατος.

— Πολὺ καλὰ· θέλησε λοιπὸν νὰ λογαριάσῃ τὸ ἐν ἔτος τῆς Σφενδόνης διὰ τρία ἔτη . . . ἔχομεν τριάντα· εἴκοσι λοιπὸν καὶ πενήντα δύο κάμουν ἐβδομηντα δύο ἔτη. Ἄρα εἶσαι ἐβδομηντα δύο ἐτῶν, Ἐξοχώτατε ... προχωρημένη ηλικία!

Καί, ταῦτα λέγων, περιεργάζετο τὸν σφυγμὸν τοῦ ἀσθενοῦς. Ὁ σφυγμὸς οὗτος ἦτον γεμάτος ἀπὸ προγνωστικὰ τόσον λυπηρὰ, ὥστε ὁ ἱατρός ἠκολούθησεν ἀμέσως, ἂν καὶ διακοπτόμενος ἀπὸ τὸν ἀσθενῆ.

— Ἄς βάλωμεν τὰ ἔτη τῆς Σφενδόνης πρὸς τέσσαρα τὸ ἐν· ὀγδοῇντα δύο ἔτη ἔχσεις.

Ὁ Μαζαρίνος ἐκατακράτηνισε, καὶ, μετὰ φωνὴν νεκρικὴν, εἶπε·

— Μετὰ τὰ σωστά σου ὁμιλεῖς, Γκενὼ;

— Ἀλλοίμονον! ναί, Ἐξοχώτατε.

— Τότε λοιπὸν ἔρχεσαι ἐκ τοῦ πλάγιου νὰ μοῦ εἰπῇς ὅτι εἶμαι βαρὺς ἀσθενής;

— Μὰ τὴν ἀλήθειαν, ναί, Ἐξοχώτατε, καὶ ὁ πλάγιος δρόμος ἦτον περιττός πρὸς ἄνδρα ἔξυπνον καὶ γενναῖον, καθὼς εἶσαι ἡ Ἐξοχότης Σου.

Ὁ καρδινάλιος ἀνέπνεε τόσον δύσκολα, ὥστε ἐκίνησεν εἰς οἶκτον καὶ αὐτὸν τὸν ἀσπλαγγχόν ἱατρὸν.

— Είναι κατὰ τὰς ἀσθενείας, ἐπανελάθεν ὁ Μαζαρίνος. Ἀπὸ μερικῆς ὁ ἄνθρωπος ἰατρεῖται.

— Ἀλήθεια, ἔξοχώτατε.

— Δὲν εἶναι ἀλήθεια; ἐφώναζε περιχαρὴς σχεδὸν ὁ Μαζαρίνος· διότι τέλος πάντων εἰς τί θὰ ἐχρησίμευεν ἡ ἐξουσία, ἡ ἰσχὺς τῆς θελήσεως;... Εἰς τί θὰ ἐχρησίμευεν ἡ εὐφυΐα, ἡ εὐφυΐα σου, Γκενώ; Εἰς τί τέλος πάντων θὰ ἐχρησίμευεν ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ τέχνη, ἂν ὁ ἀσθενὴς ὅστις ἔχει ὅλα ταῦτα δὲν ἡμπορῇ νὰ σωθῇ ἀπὸ τὸν κίνδυνον.

Ὁ Γκενώ ἡτοιμάζετο ν' ἀνοίξῃ τὸ στόμα· ὁ Μαζαρίνος ἠκολούθησε·

— Στοχάσου. εἶπεν, ὅτι εἰμαι ὁ πιστότερος τῶν ἀσθενῶν σου· στοχάσου ὅτι σὲ ὑπακούω τυφλά, καὶ ὅτι ἐπομένως...

— Ἡξεύρω ὅλ' αὐτά, εἶπεν ὁ Γκενώ.

— Ὡς ἰατρειῶν λοιπόν;

— ἔξοχώτατε, οὔτε ἰσχὺς θελήσεως, οὔτ' ἐξουσία, οὔτ' εὐφυΐα, οὔτ' ἐπιστήμη ἡμποροῦν ν' ἀντισταθοῦν εἰς τὴν ἀσθενείαν, τὴν ὁποίαν ὁ Θεὸς γέλλει ἀναμφιβόλως, ἡ ῥίπτει ἐπὶ τῆς γῆς εἰς τὰ πλάσματά του, καὶ τῆς δίδει τὴν ἀδείαν νὰ καταστρέφῃ καὶ νὰ φονεύσῃ τοὺς ἀνθρώπους. Ὅταν ἡ ἀσθένεια ᾔται θανατηφόρος, φονεύει, καὶ τίποτε δὲν...

— Ἡ ἀσθενεία μου... εἶναι... θανατηφόρος; ἠρώτησεν ὁ Μαζαρίνος.

— Ναί, ἔξοχώτατε.

Ὁ ἔξοχώτατος ἔμεινεν ὀλίγας στιγμὰς ὡς νεκρὸς, καθὼς ὁ δυστυχὴς ἐκείνος, τὸν ὁποῖον στύλος ἐπέσε καὶ ἐπλάκωσεν... Ἀλλ' ἡ ψυχὴ, ἡ μᾶλλον τὸ πνεῦμα τοῦ Μαζαρίνου ἦτον πολὺ στερεόν.

— Γκενώ, εἶπε καὶ ἀνεσηκώθη, θὰ μὲ συγχωρήσῃς νὰ κάμω ἔφρουν κατὰ τῆς ἀποφάσεώς σου. Θέλω νὰ συνάξω τοὺς σοφωτέρους ἄνδρας τῆς Εὐρώπης, θέλω νὰ τοὺς συμβουλευθῶ... θέλω νὰ ζήσω τέλος πάντων δι' ὅποιανδήποτε θεραπείας.

— Δὲν ὑποθέτεις βέβαια, ἔξοχώτατε, εἶπεν ὁ Γκενώ, ὅτι εἶχα τόσῃ οἰσίν, ὥς ν' ἀποφασίσω μόνος διὰ πολυτιμοτάτην ζωὴν, καθὼς τῆς ἔξοχότητός σου· ἐσύναξα ἐγὼ ὅλους τοὺς καλοὺς καὶ ἐμπείρους ἰατροὺς τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Εὐρώπης... ἦσαν δώδεκα.

— Καὶ τί εἶπαν;...

— Εἶπαν ὅτι ἡ ἀσθένεια τῆς ἔξοχότητός σου εἶναι θανατηφόρος· ἔχω τὴν γνώμην τῶν ὑπογεγραμμένων εἰς τὸ χαρτοφυλάκιόν μου. Ἄν θέλῃς, ἔξοχώτατε, νὰ λάβῃς γνώσιν, θὰ ἰδῇς τὰ ὀνόματα ὧν τῶν ὁθεραπεύτων κακῶν ὅσα ἀνεκαλύψαμεν. Εἶναι πρῶτον...

— Ὄχι! ὄχι! ἐφώναζεν ὁ Μαζαρίνος ἀποβάλλον τὸ ἔγγραφο. Ὄχι, Γκενώ, ἐνδίδω! ἐνδίδω!

Καὶ διεδέχθη τὴν ταραχὴν τῆς σκηπῆς ταύτης σιγῇ βαθεῖα, διαρκούσης τῆς ὁποίας ὁ καρδινάλιος ἐνελάμβανε τὸ πνεῦμα καὶ τὰς δυνάμεις του.

— Εἶναι καὶ ἄλλοι, ἐμουρμούρισεν ὁ Μαζαρίνος· εἶναι οἱ ἐμπειρικοὶ, οἱ ἀγύρται. Εἰς τὴν πατρίδα μου, ὅσοι ἐγκαταλείπονται ἀπὸ τοὺς ἰατροὺς παραδίδονται εἰς χεῖρας τῶν τοιούτων, οἵτινες, μὲ εἰδὸς τι θηριακῆς, δεκάκις τοὺς φονεύουν, ἀλλὰ καὶ ἐκατοντάκις τοὺς σώζουν.

— Δὲν ἐπαρτήρησες, ἔξοχώτατε, ὅτι, ἐντὸς ἐνὸς μηνός, ἀλλάξα δεκάκις τὰ ἱατρικά σου;

— Ναί... καὶ λοιπόν;

— Ἐξώδευσα πενήντα χιλιάδας φράγκων ἀγοράζων τὰ ἱατρικὰ ὧν αὐτῶν τῶν χαμένων· ἐξηντηλήθη καὶ ὁ κατάλογος καὶ τὸ πουργιόν μου. Ἀλλὰ δὲν ἱατρειύθης, καὶ χωρὶς τὴν τέχνην μου θ' ἀπέθνησκες.

— Ἐτελείωσεν, ἐμουρμούρισεν ὁ καρδινάλιος· ἐτελείωσεν...

Ἐρρίψε τότε βλέμμα ζοφερὸν ὀλόγυρά του, εἰς τὰ πλούτη του.

— Ὡς τ' ἀφήσω ὅλ' αὐτά, εἶπε καὶ ἀνεστέναζεν. Ἀπέθανα, Γκενώ! ἀπέθανα!

— Ὡ! ὄχι ἀκόμη, ἔξοχώτατε, εἶπεν ὁ ἰατρός.

Ὁ Μαζαρίνος τοῦ ἐσφιγγε τὴν χεῖρα.

— Εἰς πόσον καιρὸν; ἠρώτησεν ἀτενίζων δύο μεγάλους ὀφθαλμοὺς εἰς τὸ ἀπαθὲς τοῦ ἱατροῦ πρόσωπον.

— ἔξοχώτατε, αὐτὸ ποτὲ δὲν λέγεται.

— Εἰς τοὺς κοινούς ἀνθρώπους, μάλιστα· ἀλλ' εἰς ἐμέ... εἰς ἐμέ! τοῦ ὁποίου πᾶσα στιγμή ἀξίζει θησαυρὸν, εἰπέ μου το, Γκενώ, εἰπέ μου το!

— Ὄχι, ὄχι, ἔξοχώτατε.

— Τὸ θέλω, σοῦ λέγω. Ὡ! δός μου ἓνα μῆνα ζωῆς, καὶ, διὰ πᾶσαν μίαν τῶν τριάντα τούτων ἡμερῶν, θὰ σοῦ πληρώσω ἑκατὸν χιλιάδας φράγκων.

— ἔξοχώτατε, ἐπανελάθεν ὁ Γκενώ μὲ σταθεράν φωνήν, ὁ Θεὸς σοῦ χαρίζει τὰς ἡμέρας, ὄχι ἐγώ. Ὁ Θεὸς λοιπόν δὲν σοῦ δίδει περισσότερον ἀπὸ δεκαπέντε ἡμέρας!

Ὁ καρδινάλιος ἀφῆκε στεναγμὸν πικρότατον, καὶ ἐπέσεν εἰς τὸ προσκέφαλόν του μουρμουρίζων· Εὐχαριστῶ, Γκενώ, εὐχαριστῶ!

Ὁ ἰατρός ἡτοιμάσθη ν' ἀναχωρήσῃ· ὁ ἀσθενὴς ἀνεσηκώθη πάλιν.

— Σιωπῇ, εἶπε μὲ φλογερὸς ὀφθαλμοὺς, σιωπῇ!

— ἔξοχώτατε, πρὸ δύο μηνῶν γνωρίζω τὸ μυστήριον τοῦτο· βλέπεις ὅτι τὸ ἐρύλαξα καλὰ.

— Πήγαινε, Γκενώ, θὰ φροντίσω περὶ τῆς τύχης σου· πήγαινε καὶ εἰπέ τοῦ Βριέν νὰ μοῦ στείλῃ τὸν γραμματικὸν ὅστις ὀνομάζεται Κολμπέρ. Πήγαινε.

## ΙΖ'.

### ΚΟΛΜΠΕΡ.

Ὁ Κολμπέρ δὲν ἦτον μακράν. Ὀλον τὸ ἑσπέρας ἐκεῖνο ἔστρεκεν εἰς τὸν διάδρομον συνομιλῶν μὲ τὸν Βερνουῖνον, μὲ τὸν Βριέν, καὶ σχολιάζων, μὲ τὴν συνήθη ἐπιτηδεύουσα τῶν αὐλικῶν, τὰς εἰδήσεις αἰτίνας, καθὼς αἱ φυσικαὶ εἰς τὸ νερόν, ἐσηματίζοντο εἰς τὴν ἐπιφάνειαν ὧν τῶν συμβάντων. Εἶναι καιρὸς ἀναμφιβόλως νὰ σχεδιάσωμεν μὲ ὀλίγας λέξεις μίαν τῶν ἀξιολογωτέρων εἰκόνων τοῦ αἰῶνος ἐκείνου, καὶ νὰ τὴν σχεδιάσωμεν μὲ τὴν ὁμοιότητα ἴσως, μὲ ὅσῃ οἱ σύγχρονοι ζωγράφοι ἡμπούσαν νὰ τὸ κάμουν. Ὁ Κολμπέρ εἶναι ἄνθρωπος ἐπὶ τοῦ ὁποίου καὶ ὁ ἱστορικὸς καὶ ὁ ἠθολόγος ἔχουν ἴσον δικαίωμα.

Ἦτον ὁ Κολμπέρ κατὰ δεκατρία ἔτη πρεσβύτερος τοῦ

ΙΔ' Αουδοβίκου, τοῦ μέλλοντος κυρίου του ἀνάστημα εἶχε μέτριον, σῶμα ισχνόν μᾶλλον, ὀφθαλμούς βαθυλόους, πρόσωπον ἀγεννές, μαλλία χονδρά, μαῦρα καὶ ἀραιά, ὅθεν καὶ ἠναγκάσθη, κατὰ τοὺς βιογράφους του, νὰ φορέσῃ πρόωρα τὸ γερωνικὸν τῆς κεφαλῆς κάλυμμα. Εἶχε τὸ βλέμμα αὐστηρὸν, σκληρὸν μάλιστα, τραχύτητα τινα ἤθους ἥτις, πρὸς μὲν τοὺς κατωτέρους, ἦτον ὑπερηφάνεια, πρὸς δὲ τοὺς ἀνωτέρους προσποιήσις ἀρετῆς ἀξιοπρεπεύς· τύφον καὶ ἐπαρσιν εἰς ὅλα τὰ πράγματα, ὡς καὶ ὅταν ἦτον μόνος καὶ ἐκυττάζετο εἰς τὸν καθρέπτην. Ἰδοὺ τὸ ἐξωτερικὸν τοῦ ἐπισήμου τούτου ἀνδρός.

Κατὰ δὲ τὸ ἠθικόν, ἐθαυμάζετο ἡ λογιστικὴ του εὐφυΐα, καὶ ἡ ἐπιτηδείότης του εἰς τὸ νὰ κάμνῃ καὶ τὴν ἀγωνίαν αὐτὴν γόνιμον.

Ὁ Κολμπέρ εἶχεν ἐπινοήσῃν ἀναγκάσῃ τοὺς διοικητὰς τῶν εἰς τὰ μεθόρια φρουρίων νὰ τρέφουν τὰς φρουράς χωρὶς μισθόν, ἀπὸ τὰς ἰδιαιτέρας φορολογίας των. Τὸ πολῦτιμον τοῦτο προτέρημα ἐπαραινέσῃ τὸν καρδινάλιον Μαζαρίνον νὰ διορίσῃ εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἀποθανόντος ἐπιμελητοῦ τοῦ Ζιουμπέρ τὸν Κολμπέρ ὅστις ἤξευρε νὰ ψαλιδίξῃ τόσον καλὰ τὰ μερίδια.

Ὁ Κολμπέρ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐπροχώρει εἰς τὴν αὐλὴν, ἃν καὶ ἦτον ἀφανοὺς καταγωγῆς, διότι ὁ πατὴρ του ἦτον πρῶτον οἰνοπώλης, ὡς καὶ ὁ πάππος του, μετὰ ταῦτα πωλητὴς ρούχων, καὶ τελευταῖον μεταξωτῶν.

Ὁ Κολμπέρ ἐμβῆκε πρῶτον εἰς τὴν ἐμπορίαν, καὶ ὑπηρετήσεν εἰς ἐμπορικὸν κατάστημα τοῦ Λυὼν μετὰ ταῦτα δὲ, ἐλθὼν εἰς Παρίσιους, ἐμαθήτευσεν εἰς τὸ γραφεῖον ἐνὸς τῶν δικηγόρων τοῦ δικαστηρίου Σιατελέ. ὀνομαζομένου Βιτέρν. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐμαθε καὶ τὴν τέχνην νὰ καταστρόνῃ, καὶ τὴν πολυτιμοτέραν ἀκόμη τέχνην νὰ ἐμπερδεύῃ λογαριασμούς.

Ἡ τραχύτης αὐτῆ τοῦ Κολμπέρ τὸν εἶχε πρὸ πάντων ὠφελήσῃ· τόσον εἶναι ἀληθές ὅτι ἡ τύχη, ὅταν θέλῃ νὰ ᾖναι ἰδιότροπος, ὁμοιάζει τὰς γυναῖκας ἐκεῖνας τῆς ἀρχαιότητος, τῶν ὁποίων, καὶ εἰς τὸ φυσικὸν καὶ εἰς τὸ ἠθικὸν τῶν πραγμάτων καὶ τῶν ἀνθρώπων, τίποτε δὲν ἀπωθεῖ τὴν ὀρεξίν. Διορισθεὶς ἔπειτα ὑπάλληλος ὑπὸ τὸν Μιχαὴλ Λετελλιέ, γραμματέα τῆς Ἑπικρατείας κατὰ τὸ 1648, διὰ συνεργίας τοῦ ἐξαδέλφου του Κολμπέρ, ἀρχόντος τοῦ Σαμπουάνς, ἐπεφορτίσθη μίαν τῶν ἡμερῶν ἀπὸ τὸν ὑπουργὸν τοῦτον μυστικὴν τινα πρὸς τὸν καρδινάλιον Μαζαρίνον ἀποστολήν.

Ὁ ἔξοχώτατος καρδινάλιος ἔχαιρε τότε ἀνθηροτάτην ὑγίειαν, καὶ τὰ κακὰ ἔτη τῆς Σφενδόνης δὲν εἶχαν ἀκόμη ἀριθμηθῇ τριπλᾶ καὶ τετραπλᾶ δι' αὐτόν· εὐρίσκετο εἰς Σεδάν, ἐνασχολούμενος πολὺ περὶ αὐλικῆς τιнос βραδυουργίας, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ βασιλισσα Ἄννα ἐφάνετο ὅτι ᾔθελε ν' ἀποσκιρτήσῃ ἀπὸ τὸ μέρος του.

Τῆς βραδυουργίας ταύτης ὁ Λετελλιέ ἐκράτει ὅλα τὰ νήματα.

Ἦχε λάβῃ ἐπιστολήν τῆς βασιλείσσης, ἐπιστολήν πολῦτιμον δι' αὐτόν, καὶ βλάπτουσαν πολὺ τὸν Μαζαρίνον· ἐπειδὴ ὁμοῦς ἐπαίξε πρόσωπον διπλοῦν

(ὠφελούμενος οὕτω μεγάλως, ὡς εἶναι γνωστὸν), καὶ ᾔθελε πάντοτε νὰ οἰκονομῇ δύο ἐχθρούς, ὥστε νὰ κερδαίνῃ καὶ ἀπὸ τοὺς δύο, εἴτε περιπλέκων καὶ ἐχθρεύων αὐτοὺς περισσότερον, εἴτε συμφιλιῶν αὐτοὺς, ὁ Μιχαὴλ Λετελλιέ ᾔθελῃσε νὰ στείλῃ εἰς τὸν Μαζαρίνον τὴν ἐπιστολήν τῆς βασιλείσσης, ὥστε νὰ λάβῃ γνώσιν, καὶ νὰ τοῦ ᾖναι εὐγνώμων διὰ τὴν φιλοφρόνως εἰς αὐτὸν γινομένην ταύτην χάριν.

Νὰ στείλῃ τὴν ἐπιστολήν, ἦτον εὐκόλον· νὰ τὴν λάβῃ ὁμοῦς ὀπίσω μετὰ τὴν διακοίνωσιν, ἐδῶ ἦτον ἡ δυσκολία. Ὁ Λετελλιέ ἔρριψε τοὺς ὀφθαλμούς ὀλόγυρά του, καὶ, βλέπων τὸν μαῦρον καὶ ισχνὸν γραφέα του, μουντσουρόνοντα τὸν χάρτην εἰς τὸ γραφεῖόν του, μὲ τὰ ὀφρύδια καταβασμένα, τὸν ἐπροτίμησεν ἀπὸ τὸν καλῆτερον τῶν χωροφυλάκων εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ σκοποῦ του.

Ἰτοιμάσθη λοιπὸν ὁ Κολμπέρ ν' ἀναχωρήσῃ εἰς Σεδάν, μὲ διαταγὴν νὰ διακοινώσῃ τὴν ἐπιστολήν εἰς τὸν Μαζαρίνον, καὶ νὰ τὴν φέρῃ πάλιν εἰς τὸν Λετελλιέ.

Ἦκουσε τὴν παραγγελίαν μὲ προσοχὴν ὄκραν ἐζήτησε νὰ τοῦ ἐπαναληφθῇ καὶ δευτέραν φοράν, καὶ ἐπέμενεν ἐρωτῶν νὰ μάθῃ, ἂν τὸ νὰ τὴν φέρῃ ὀπίσω ἦτον ἐπίσης ἀναγκαῖον ὡς τὸ νὰ τὴν διακοινώσῃ, καὶ ὁ Λετελλιέ τοῦ εἶπεν·

— Ἀναγκασιότερον.

Ἀνεχώρησε λοιπὸν τότε, ἐταξίδευσεν ὡς ταχυδρόμος, ἀδιαφορῶν περὶ τοῦ σώματός του, καὶ ἐνεχείρισεν εἰς τὸν Μαζαρίνον πρῶτον ἐπιστολήν τοῦ Λετελλιέ, ἀναγγέλλουσαν εἰς τὸν καρδινάλιον τὴν ἀποστολήν τῆς πολυτίμου ἐπιστολῆς ἐκεῖνης, καὶ ἔπειτα αὐτὴν ταύτην τὴν ἐπιστολήν.

Ὁ Μαζαρίνος ἐκοκλίνισεν ἀναγινώσκων τὴν ἐπιστολήν τῆς βασιλείσσης Ἄννης, ἔχαμογέλασε χαριέντως πρὸς τὸν Κολμπέρ, καὶ τὸν ἀπεχαίρετσε.

— Πότε τὴν ἀπόκρισιν, ἔξοχώτατε; εἶπε μὲ ταπεινὴν φωνὴν ὁ ταχυδρόμος.

— Αὔριον.

— Αὔριον τὸ πρῶτῷ;

— Ναί, κύριε.

Ὁ γραφεὺς ἔστρεψε τὰς πτέρνας, καὶ ἔκαμε τὸ εὐγενικώτερόν του προσκύνημα.

Τὴν ἐπαύριον εὐρέθη ἐκεῖ ἀπὸ τὰς ἑπτὰ ὥρας τὸ πρῶτῷ. Ὁ Μαζαρίνος τὸν ἔκαμε νὰ προσμεῖνῃ ἕως τὰς δέκα. Ὁ Κολμπέρ δὲν ἐσείσθη ἀπὸ τὸν τόπον του εἰς τὸν προθάλαμον, καὶ, ὅταν ἤλθεν ἡ σειρά του, ἐμῆκεν εἰς τὸν πρωθυπουργόν.

Ὁ Μαζαρίνος τοῦ ἐνεχείρισε τότε φάκελλον ἐσφραγισμένον. Ἐπὶ τοῦ φακέλλου τούτου ἦτον ἡ ἐξῆς ἐπιγραφή· « Τῷ κυρίῳ Μιχαὴλ Λετελλιέ, κτλ. ... »

Ὁ Κολμπέρ ἐκύτταξε τὸν φάκελλον μὲ πολλὴν προσοχὴν· ὁ καρδινάλιος ἐχαμογέλασε καὶ πάλιν χαριέντως, καὶ τὸν ἐσπρώξε πρὸς τὴν θύραν.

— Καὶ ἡ ἐπιστολή τῆς βασιλομήτορος, ἔξοχώτατε; ἠρώτησεν ὁ Κολμπέρ.

— Εἶναι μὲ τὰ λοιπὰ ἔγγραφα εἰς τὸν φάκελλον, εἶπεν ὁ Μαζαρίνος.

— Ἀ! πολὺ καλὰ, ἐκπνέλασεν ὁ Κολμπέρ, καὶ, θέτων τὸν πῖλόν του μεταξὺ τῶν γονάτων, ἀρχίσαν νὰ ἀποσφραγίσῃ τὸν φάκελλον.



